

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Delårsrapport 2020

Innehåll

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
Händelser av väsentlig betydelse	4
Invånarna i Bollebygd	9
Omvärlden	10
Ekonomiskt resultat och prognoser	11
Förväntad utveckling av kommunens ekonomi m.m.	14
Väsentliga personalförhållanden	16
Driftredovisning	18
Budgetbeslut m.m. under året	18
Nämndernas utfall och prognoser.....	20
Investeringsredovisning	24
Finansiella rapporter	26
Måluppföljning	33
Kommunfullmäktiges mål.....	33
Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen	35
Revisionsberättelse	36

Sammanfattning

Ekonomi

Kommunens resultat för perioden till och med augusti är ett överskott med 26,7 miljoner kronor (mnkr). Prognosen för helårsresultatet är ett överskott med 19,2 mnkr, det är 10,7 mnkr bättre än budgeterat och 17 mnkr bättre än 2019 års resultat.

Nämnderna tillsammans prognosticerar ett underskott med 4,7 mnkr och det är fortsatt socialnämnden som har problem att klara ett nollresultat. Deras prognos är ett underskott med 11 mnkr. Det är samma utmaningar som tidigare med köpta placeringar som gör att man inte klarar sin budget.

Utbildningsnämnden å andra sidan prognosticerar ett överskott med 6,4 mnkr. Det är till stor del beroende på pandemin: personalen har varit sjuk, eller varit hemma pga. symptom, men vikarier har använts i liten utsträckning. Alla nämnder har fått full täckning för sjuklönerna under april-juli.

Samhällsbyggnadsnämnden prognosticerar med ett underskott på 1,0 mnkr och kommunstyrelsen med ett överskott på 0,7 mnkr.

Det stora överskottet finns inom de generella statsbidragen som ihop med skatteintäkterna väntas visa överskott med 10,0 mnkr, tack vare de extra välfärdspengarna som riksdagen beslutat om under juni. Det är även överskott för den ofördelade budgeten på 4,0 mnkr. Den 1 september beslutade kommunstyrelsen att fördela 3 mnkr från den ofördelade budgeten till utbildningsnämnden, men i stort är det ett nollsummespel som inte påverkar kommunens totala prognos. Ingen hänsyn har tagits till detta beslut i delårsrapporten, det görs i senare uppföljningar.

Av de båda finansiella målen så är prognosen att ett mål uppfylls och ett gör det inte.

Verksamheten och medarbetarna

Coronapandemin har givetvis starkt präglat året hittills. Sjukfrånvaron i kommunen har ökat, från 7,7 till 8,8 %. Ökningen finns i alla åldersgrupper och både bland män och bland kvinnor, med undantag för gruppen yngre kvinnor. Stora delar av verksamheten har fått rikta fokus på att hantera pandemin och dess konsekvenser.

Befolkningen i kommunen har ökat med 22 personer, det är en relativt låg ökning.

Måluppfyllelsen

Av nio mål så är prognosen i nuläget att ett mål kommer att uppnås under året, två uppnås delvis och fem bedöms inte kunna nås. Ett mål saknar prognos då underlaget för att bedöma det är för litet i nuläget. Ett antal av målen innehåller att ett antal aktiviteter ska genomföras. Förutsättningarna för att nå dem längre fram är därmed hyfsat goda.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Barn och unga

Sjukfrånvaron i utbildningsförvaltningen som helhet har ökat relativt mycket jämfört med samma period 2019, från 6,0 till 8,4 procent. Av detta står förskolan för 10,2 procent och skolan för 7,0 procent. Föreskrifterna för att minska smittspridningen till följd av pandemin¹ är orsak till den höga sjukfrånvaron. Det finns även frånvaro kopplat till faktisk smitta av covid-19.

Utbildningsnämnden gick in i året med många och betydande utmaningar framför sig, framförallt ekonomin, att möta behov inom beslutade ekonomiska ramar, att trygga balansen mellan krav och resurser för att arbetssituationen ska vara rimlig för medarbetarna.

Pandemin har sedan mars överskuggat alla utmaningar. Sedan mars har konsekvenser och åtgärder för att parera pandemins verkningar varit en stor del av arbetet. Förskolan har haft ändrade regler under vårterminen och barn till föräldralediga och arbetslösa har inte fått lagstadgad plats. Frånvaron för barn, elever och medarbetare har i vissa perioder varit extremt hög. Det har varit ett extraordinärt arbete som bedrivits för att förhindra smittspridning. Och arbetet fortsätter - det är inte över än. Utbildningsförvaltningens medarbetare har gjort en stor insats för att genomföra de föreskrifter som nämnden, regeringen och Folkhälsomyndigheten beslutat om.

Prognosen för helåret är ett överskott på 6,4 miljoner kronor. Anledningen till överskottet är främst effekterna av rådande pandemi, t.ex. har förvaltningen fått full ersättning genom statsbidrag för alla sjuklöner under april-juli. När ordinarie personal har varit sjuk eller hemma för vård av barn så har vikarieanvändningen samtidigt varit låg. Behovet av vikarier har inte heller alltid funnits eftersom flera av barnen i förskolan och eleverna i skolan också varit hemma.

Under 2019 gjordes en personalneddragning som även den har gett effekt i budgetutfallet i år.

Inköpen är också lägre än budgeterat och lägre än 2019 på grund av att mycket inte kunnat genomföras p.g.a. pandemin.

Under förra året genomfördes ett intensivt arbete för att förbereda för Fjällastorpskolan. Det är planerat för förskola, skola och samlingsal, dock är arbetet pausat. Såsom det ser ut i nuläget vet inte nämnden när det finns en lösning på de lokalbehov som finns. Ett arbete med att lösa den tillfälliga lokalsituationen i centralorten har startats. De behov som nämnden flaggar för kvarstår: Bollebygdskolorna F-9 med förskola och allaktivitetshall samt Örelundskolan.

För att lyfta upp några glädjande resultat så kan man nämna att det nu är en högre behörighet i kommunens fritidshem med behöriga lärare mot fritidshem.

¹ "Pandemin" eller "coronapandemin" syftar i delårsrapporten uteslutande på spridningen av det nya coronaviruset (SARS-CoV-2). Om det är själva sjukdomen man menar så används covid-19 som begrepp.

Tabell 1.

Prestationer för utbildningsnämnden	Prognos helår 2020	Förän- dring	Budget- ram 2020	Budget- ram 2019	Budget- ram 2018
Antal barn i förskola (folkbokförda i Bollebygd)	524	-36	560	575	560
- varav köpt verksamhet	41	-9	50	47	43
- såld verksamhet	11	-5	16	17	17
Antal elever i förskoleklass (folkbokförda i	137	-	137	133	135
- varav köpt verksamhet	29	-2	31	31	30
- såld verksamhet	1	-3	4	7	3
Antal elever i grundskola år 1-9* (folkbokförda i	1 177*	-23	1 200*	1 163*	1 157*
- varav köpt verksamhet	199	-7	206	208	225
- såld verksamhet	29	-	29	30	29
Integrerad särskola och grundsärskola*	13*	+3	10*	10*	3*
- varav köpt verksamhet	3	+1	2	-	-
- såld verksamhet	1	+1	0	-	-
Antal elever i fritidshem (folkbokförda i Bollebygd)	547	-23	570	563	560
- varav köpt verksamhet	114	-8	122	136	135
- såld verksamhet	11	-5	16	14	14
Antal elever i gymnasiet (folkbokförda i	370	+5	365	343	338
- varav i egen regi	12	-1	15	15	10
- varav gymnasiesär	3	-1	4	4	4
- såld verksamhet	0	-	0	0	1

I tabellen ovan redovisas i tur och ordning prognostiserade prestationer för helåret, förändring mellan prognos och budgetramen samt budgetram 2020, 2019 och 2018. Grundsärskoleelever har tidigare ingått i sammanställningen av grundskolans elevantal. De har nu lyfts ur och fått en egen rad, både för 2020 och bakåt.

Antalet barn i förskolan är lägre än budgeterat. Färre platser både köps och säljs. Detta beror främst på lägre elevantal och att Härryda kommun inte tar emot fler elever från Bollebygds kommun.

Antalet elever i grundskolan är 23 färre än budgeterat. Samtidigt har antalet särskoleelever ökat med 3 stycken jämfört med det planerade. I genomsnitt sett över hela landet kostar en särskoleelev ungefär fyra gånger mer än en grundskoleelev, men de individuella variationerna är naturligtvis stora. I årsrapporten följs detta upp ytterligare.

Antalet gymnasieelever är även i år något högre än budgeterat. 2020 ökades ramen därför till gymnasieskolan i internbudgeten. Medlen togs jämt fördelat från övriga verksamheters ramar.

Äldre, funktionsnedsatta och individ- och familjeomsorgen

Socialförvaltningen har under våren genomgått förändringar. Det mest kännbara handlar så klart om coronavirusets framfart i världen. Arbetet mot smittspridningen har genomförts genom att socialförvaltningen tidigt gick upp i stabsläge för att snabbt arbeta fram åtgärder för att skydda både brukare och personal i brukarnära arbete. Bollegårdens äldreboende stängde för besökare den 10 mars och beslutet kvarstår ännu (mitten september). Socialförvaltningen har nu rutiner för att möta ett större utbrott av smitta. Oron hos både personal och brukare har varit och är stor. Det är svårt för de boende på Bollegården att inte kunna ta emot besökare i sina egna hem, utan måste sitta bakom plexiglas utomhus, på en bokad tid. Det är en inskränkning i personlig frihet och självständighet som är högst kännbar. Besöksförbudet har också inneburit att flera personer som blivit beviljade dagverksamhet för demenssjuka inte fått sina beslut verkställda.

På boendet för funktionsnedsatta har det varit besöksförbud sedan maj månad. Innan dess har besöken dit omgärdats av restriktioner och rutiner för att minska smittrisen för att skydda de boende.

Individ- och familjeomsorgen har också gjort Anpassningar utifrån smittrisk. Till exempel har de fysiska besöken minskats till ett minimum och istället har möten skett via telefon eller dator. Bemanningenheten har arbetat intensivt med att anställa personal att sätta in vid sjukfrånvaro. De satsningar som gjordes har slagit väl ut och tillgången till extrapersonal ha varit god till största del. Pandemin har inneburit mycket arbete, som inte var planerat, vilket har lett till att arbetet med verksamhetsmålen har legat på sparlåga.

Socialförvaltningens totala sjukfrånvaro för perioden uppgår till 10,2 procent. Det är marginellt lägre än motsvarande period föregående år, 10,4 procent. Trots den pågående pandemin så ligger sjukfrånvaron alltså en aning lägre i år.

I april månad gick socialförvaltningen från att drivas av två förvaltningschefer, med ansvar för området äldreomsorg respektive funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorg, till att drivas av endast en förvaltningschef med ansvar för hela socialförvaltningens område. Det, i kombination med det svåra ekonomiska läget, har också stor påverkan på möjligheten att nå de politiska målen.

Individ- och familjeomsorgens verksamhet har genomgått en genomlysning utförd av revisionsföretaget Pwc. Rapporten som var klar i mitten av april resulterade i en rad nödvändiga åtgärder som är grundläggande för att säkerställa kvalitet och god ekonomi inom IFO:s verksamheter. Av den anledningen har flera insatser lagts till vid sidan om verksamhetsplanen. En handlingsplan upprättades vilken sedan har samkörts med verksamhetsplanens insatser för att säkerställa att inget förbisågs. En del av insatserna i verksamhetsplanen har inte utförts på grund av att åtgärder av mer grundläggande karaktär först måste genomföras.

I början av året rapporterades tio fall av ej verkställda beslut gällande beslut om särskilt boende för äldre till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Det var då kö till äldreboendets båda avdelningar. Ännu har dessa inte resulterat i utdömning av särskild avgift även i det fall där IVO begärt yttrande från nämnden. I augusti är det fortfarande en kortare kö kvar, men bara till demensheten.

Tabell 2.

Prestationer	Utfall delår 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Procentuell beläggning demens	101 %	98 %	96 %
Procentuell beläggning somatisk	100 %	102 %	95 %
Procentuell beläggning korttid	90 %	93 %	100 %
Antal brukare hemtjänst	137	133	127
Beslutade timmar hemtjänst	5 799	5 476	4 882

Beläggningen på äldreboendet har varit hög under perioden. Prognosen för resten av året är en fortsatt hög beläggning. Kön för plats på äldreboende har minskats. Beläggningen på korttidsboendet har minskat något på grund av pandemin, bl.a. då det har varit färre sjukhusvårdade som därefter har behövt korttidsvård. De beslutade hemtjänsttimmarna har ökat sedan 2018 och 2019, men från och med maj ungefär så har de minskat något. I årsrapporten får en analys göras på vilket sätt pandemin har påverkat de äldres vilja att få hemtjänst.

Tabell 3.

Insatser enligt LSS	Utfall hittills 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Boende vuxna och barn/unga	20	19	18
Daglig verksamhet	30	31	27

Inom funktionshinderverksamheten är det mindre förändringar jämfört med föregående år. Daglig verksamhet väntas öka något mot slutet av 2020.

Tabell 4.

Insatser	Utfall hittills 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll	75	118	139
Placeringar vuxna institution	6	6	12
Placeringar övrig vuxenvård	< 5	6	< 5
Placeringar barn och unga institution	< 5	6	8
Placeringar barn och unga köpt familjehem	5	10	11
Placeringar egna familjehem	11	12	15

Observera att uppgifterna i tabellen för 2019 och 2018 avser helåren medan uppgifterna för 2020 gäller t.o.m. augusti. Kostnader för ekonomiskt bistånd har stabiliserat sig under de senaste månaderna, arbetet med nya riktlinjer har påbörjats efter sommaren. Det arbetas med att uppnå ett tätt samarbete med kommunens resursenhet för komplexa ärenden inom missbruk vuxen. Genomgång pågår av samtliga gynnande myndighetsbeslut barn och vuxna för att säkra upp att insatser är relevanta.

Av sekretesskäl så anges inte exakt antal placeringar om de är fyra eller färre. Saknas placering så anges däremot noll.

Byggnad, miljö, VA och fastigheter

Arbetet med framtagande av översiktsplan startade upp under januari och har högsta prioritet. Arbetet genomförs med stöd av konsult och översiktsplanen beräknas kunna färdigställas på ca två år. Flera medborgardialoger har genomförts, men pga. rådande pandemi har enbart en av dessa genomförts genom fysiskt möte (i Bollebygd).

Under första halvåret har fyra planer vunnit laga kraft; Hallaslätt del 2 (industri), Källevägen (bostäder), Öster om Skräddargårdshöjd (bostäder) samt Änghem (bostäder).

Åtta villahustomter har släppts inom Tyftet etapp tre, till den kommunala tomtkön.

För att möta framtida befolkningsökning, miljökrav och exploateringsbehov i Bollebygds kommun är kommunen sedan ett år tillbaka delägare i Gryaab. Under våren erhöll Gryaab nytt tillstånd för att ta emot och rena avloppsvatten fram t.o.m. 2036. Utifrån tillståndets lydelse har tät dialog hållits med länsstyrelsen och Gryaab. Arbetet för kommunen fortsätter även genom dialog med Härryda kommun samt med förprojektering.

Arbetet med ny regional avfallsplan pågår. Kommunerna har, enligt lag, ansvar för att upprätta och anta en avfallsplan. I dagsläget har respektive kommun en egen avfallsplan att förhålla sig till samt en gemensam avfallsplan för Boråsregionen som sträcker sig fram till 2020. En gemensam avfallsplan tas nu istället fram där Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund driver arbetet med framtagandet genom projektledare. Ambitionen är att planen ska ersätta den kommunala avfallsplanen år 2021.

Deltagandet i ”Förbättrat företagsklimat i Sjuhärad” har fått skjutas upp till hösten pga. rådande pandemi. Projektet finansieras av tillväxtmedel från Boråsregionen.

Inventering av solskydd på kommunens förskolor genomfördes under hösten 2019. Utifrån inventeringen har åtgärder vidtagits under våren för att erbjuda en bra utemiljö.

Försäljning har skett av den gamla brandstationen i Bollebygd samt lägergården Solviken i Töllsjö. Renovering av Hembygdsvägen startade upp under våren och arbetet beräknas vara klart för slutbesiktning i oktober 2020.

Utifrån en motion om mer-öppet i Töllsjö bibliotek samt det tillgänglighetsarbete som bedrivs har en ny separat entré färdigställts under våren. Detta möjliggör för invånare att besöka biblioteket även när det inte är bemannat.

Riktlinjer för lokalresursplan har antagits av kommunstyrelsen. Lokalresursplan för Bollebygds kommun kommer att behandlas politiskt under hösten.

För att möjliggöra god bredbandstäckning på landsbygden i enlighet med regeringens bredbandsmål tecknade Bollebygds kommun ett samverkansavtal med Open Infra Core AB. Planen är att projekten ska pågå under åren 2020-2022. Det handlar om cirka 1 000 hushåll på Bollebygds kommuns landsbygd som fortfarande saknar fiber. Det är framförallt de nordöstra och sydliga delarna av kommunen som är berörda. Arbetet beräknas starta upp i augusti/september.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bygglovsenhet har märkt av ett ökat tryck. Det är brukligt att fler hör av sig om byggfrågor när det närmar sig sommar, men årets ökning som är högre än tidigare år, kan också ha att göra med pandemin. Lokalvård- respektive måltidsverksamheten (som ingår i samhällsbyggnadsnämnden) har varit de enheter som mest påverkats av rådande pandemi, då verksamhetsanpassningar behövt genomföras.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

Stiftelsen tar inte fram något delårsbokslut, däremot så gör man löpande prognoser för helårsresultatet. Den senaste prognosen från juni anger att man kommer nå ett resultat på 3,7 mnkr före skatt. Budgeterat resultat är 0,2 mnkr. Främsta orsaker är en utebliven stamrenovering pga. pandemin, det förklarar ca 3,4 mnkr av överskottet. Det väntas också överskott för kapitalkostnaderna med ca 0,5 mnkr.

Strax efter sommaren blev Odinslund klart för inflyttning. Det består av 24 lägenheter mellan 1 till 4 rum och kök, beläget strax norr om Bollebygds centrum. I juni togs första spadtaget för bygget av 13 lägenheter i centrala Töllsjö. Dessa väntas bli klara för inflyttning våren 2021.

Händelser som inträffat efter redovisningsperiodens slut

På kommunstyrelsens möte den 1 september beslutades att tilldela utbildningsnämnden 3,0 mnkr extra i budget. Beslutet är en följd av att utbildningsnämnden i december 2019 önskade medel för att starta en grundsärskola. Starten av denna sker dock under 2021, även om visst arbete med att förbereda starten skett under 2020. Delårsbokslutet och prognoserna i denna har inte tagit hänsyn till detta beslut, utan det får effekt först fr.o.m. september. Konkret innebär det att utbildningsnämndens prognos kommer att förbättras med nästan 3,0 mnkr utifrån vad som nu är känt och prognosen för den ofördelade budgeten minskas med motsvarande, jämfört med de siffror som presenteras i denna rapport. För kommunens totala prognos blir effekten ganska oförändrad.

Invånarna i Bollebygd

Tabell 5.

	2019	2020
Antal invånare början av året	9 427	9 495
Antal födda	64	62
Antal döda	-36	-58
Födelsenetto	28	4
Inflyttning	294	338
Utflyttning	-341	-331
Flyttnetto	-47	7
Invandring	43	26
Utvandring	-16	-17
Invandringsnetto	27	9
Antal invånare den 31 juli	9 434	9 517
<i>Förändring under året</i>	7	22

Under årets första sju månader så har befolkningen ökat med 22 personer. Antal födda var ungefär lika många som samma period föregående år, 62 stycken, men under juli månad så föddes 17 barn och det är det högsta siffran en enskild månad under de senaste fem åren. Antal döda var 58 stycken och det är en hög siffra jämfört med hur det har sett ut under de senaste fem åren. Dödstalen under januari-juli har varierat mellan 36 till 48 stycken under åren 2016-2019. Antal in- och utflyttningar varierar ganska stort mellan åren och beror givetvis på när större bostadsprojekt har blivit klara för inflyttning. Flyttnettot på sju personer är lågt om man jämför med samma perioder tidigare år, med undantag för 2019, då det var -47. Annars har det varierat mellan 58 till

201 i flyttnetto under åren 2016-2018. Inflyttningen tog fart vid slutet av 2019 så det stannade på totalt 8 i flyttnetto för hela 2019.

Den senaste befolkningsprognosen från februari 2020 angav en prognos på att antal invånare i kommunen skulle nå 9 635 vid slutet av 2020 för att sedan växa till nästan 12 400 invånare nio år senare.

Omvärlden

Konjunkturutvecklingen

Under hösten 2019 var prognoserna för Sveriges ekonomi att den skulle växa med runt 1,3 procent 2020. Det skulle i så fall vara den lägsta nivån sedan 2012. Att konjunkturen skulle vända ner har varit känt länge. Tillsammans med en åldrande befolkning och en lägre andel som är i arbetsför ålder så sätter det en speciell press på kommunerna, utrymmet för ambitionsökningar i de kommunala budgetarna spåddes bli mycket begränsat under 2020-2021.

Sedan kom 2020 och pandemin. Från mars och framåt så har det handlat om negativa prognoser för utvecklingen av BNP under året, alltså en krympande ekonomi. Under sommaren var det synnerligen pessimistiskt men i nuläget så har det vänt något, regeringens senaste prognos i samband med budgetpropositionen den 21 september prognosticerade att BNP minskar med 4,9 procent 2020. Arbetslösheten spås öka till 9,0 procent (av arbetskraften), från 6,8 procent 2019. Nästa år kommer den öka ytterligare, till 9,5 procent, för att sedan börja minska från 2022. Inflationen kommer vara lägre än 2019 för alla åren 2020-2023 och ligga från 0,3 till 1,7 procent. Statsskulden kommer öka från 35,2 procent som andel av BNP 2019 till 42,6 procent 2020. Men alla prognoser är mycket osäkra.

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat 2019 var något bättre än 2018. Före finansiella poster (=”verksamhetens resultat”) var resultatet ett överskott med 7,1 miljarder kronor. Det var ca 300 miljoner kronor bättre än 2018. Utöver det så tillkommer en hel del finansiella intäkter och kostnader, netto var det ett överskott med 9,8 miljarder på dessa poster vilket berodde på försäljningar av fastigheter samt värdeökningar på tillgångar.

Alla kommunernas samlade resultat före de finansiella posterna var 684 kr/invånare. Hela 118 kommuner visade dock ett negativt resultat. Om man även tar med de finansiella posterna och de fåtal som hade extraordinära poster, dvs. ser på kommunernas totala resultat så var det 66 kommuner som visade negativt resultat. Det är ungefär som 2018. I förhållande till skatter och bidrag så var det ca 121 kommuner som hade ett resultat över 2 procent, vilket man traditionellt har sett som en lägsta nivå för att nå god ekonomisk hushållning.

I år så har förutsättningarna ändrats radikalt och några prognoser kring hur kommunernas ekonomi utvecklas är svåra att ge. I april så var dock kommunernas samlade prognoser för årets resultat ett överskott med 6,3 miljarder, men det var innan konsekvenserna av pandemin fullt ut gick att överblicka. Till följd av pandemin så har regering och riksdag skjutit till stora belopp i form av statsbidrag i flera omgångar, till kommunerna, tabell finns längre fram i rapporten. Det är inte förvånande om det i slutändan visar sig att kommunerna 2020 visar goda ekonomiska resultat, tack vare dessa statsbidrag. Konsekvenserna för kommunerna i form av fallande skatteintäkter, ökad arbetslöshet och högre kostnader för försörjningsstöd kan komma längre fram.

Ekonomiskt resultat och prognoser

- Det ekonomiska resultatet till och med augusti är 26,7 miljoner kronor (mnkr). Det är 12 mnkr bättre än samma period 2019.
- Prognos för helåret är ett resultat på 19,2 mnkr, det är 10,7 mnkr bättre än det budgeterade resultatet och 17 mnkr bättre än 2019.
- Nettokostnaderna har ökat med 2,3 procent jämfört med samma period föregående år.
- Prognosen för helåret är att de ökar med 3,2 procent jämfört med 2019.
- Nämndernas prognoser visar tillsammans underskott mot budget med 4,7 mnkr.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade för 2020 om två finansiella mål:

1. Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunens resultat för 2020 prognosticeras till 19,2 mnkr (17,9 exkl reavinster) vilket motsvarar 3,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet gäller dock mandatperioden, dvs. åren 2019-2022 och det är låga budgeterade resultat för åren framåt. I mål och budget 2020 så budgeterades med ett resultat på 6,0 mnkr för åren 2021 och 2022, vilket motsvarar endast 1,0 % av de budgeterade skatteintäkterna och statsbidragen. I nuläget är det därmed svårt att se målet som uppnått eller att det kommer att uppnås, men slutlig utvärdering kan naturligtvis göras först när 2022 summeras.

Resultatet 2018 var ett överskott med 27,0 mnkr, men då ingick en hel del reavinster vilket tidigare har exkluderats från resultatet då målet om 3 % ska följas upp. Resultat exklusive detta blev då 9,8 mnkr och för 2019 ett negativt resultat på -6,3 mnkr om det årets reavinster ska exkluderas. Ihop med det prognosticerade resultatet för 2020 ger det ett genomsnittligt utfall på 1,6 % för de tre senaste åren.

2. Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.

Hittills i år så har kommunen investerat för 13,6 mnkr varav 12,6 mnkr var skattefinansierade eller tillhörde exploateringsverksamheten. Prognosen för helåret är att ytterligare 7 mnkr kommer att investeras, dvs 19,6 mnkr. Resultatet och avskrivningarna prognosticeras till 44,9 mnkr vilket innebär att alla investeringar kan finansieras med egna medel i år, självfinansieringsgraden är över 100 % (229 % närmare bestämt). Det innebär att kommunen inte behöver öka några lån för att klara investeringarna. I mål och budget 2020 så angavs en investeringsram på 118 respektive 208 mnkr för 2021 och 2022. Ihop med de budgeterade resultaten och avskrivningarna ger det en självfinansieringsgrad på 30 respektive 19 %, dvs. under målet. Men målet ska utvärderas över mandatperioden och det blir då mest rättvisande om investeringar, resultat och avskrivningar slås samman och andelen mellan dessa ställs mot målet. Andelen blir då 37 % se tabellen och är alltså under målet om 40 %. I investeringsbudgeten så ingår dock att Fjällastorpsskolan påbörjas under mandatperioden, i nuläget är det inte realistiskt att tro att nivån på investeringarna för åtminstone 2021 hamnar på 118 mnkr, det räcker med att de hamnar 25 mnkr lägre 2021 för att nå målet om 40 %, därför är bedömningen att målet kommer att uppnås.

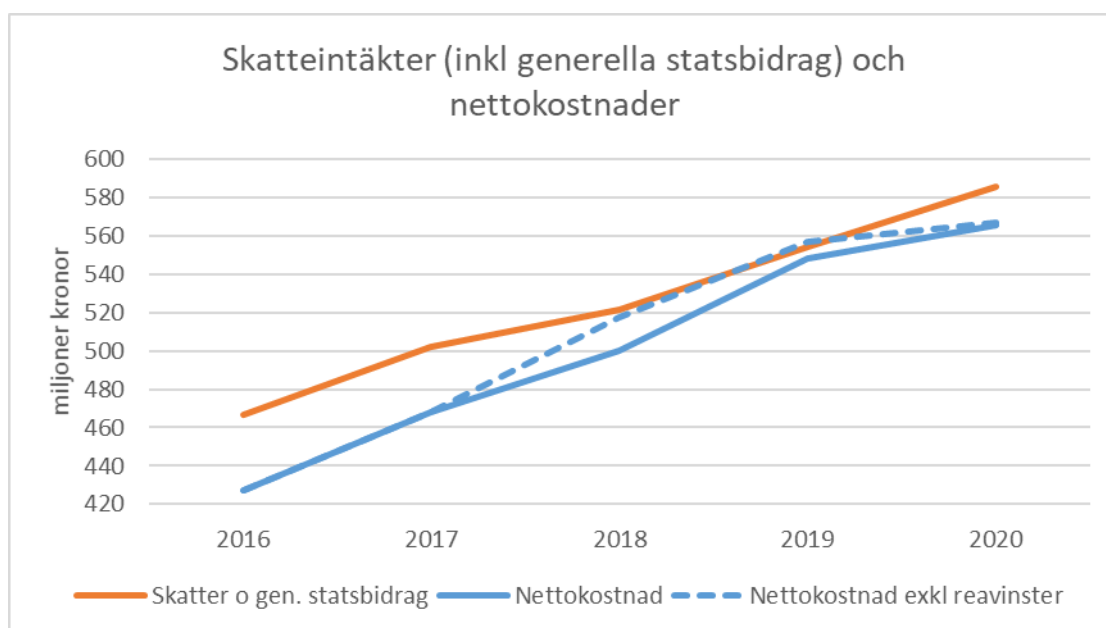
Tabell 6.

mnkr	2019	2020 prognos	2021 budget	2022 budget	summa
Investeringar	23,6	19,6	118,0	208,0	369,2
Resultat exkl reavinster	-6,3	17,9	6,0	6,0	23,6
Avskrivningar	25,1	27,0	29,0	33,3	114,4
Självfinansiering	69 %	229 %	30 %	19 %	37 %*

* $(23,6+114,4)/369,2=37\%$

Nettokostnadsutvecklingen

Nettokostnaderna har ökat med 2,3 % jämfört med samma period föregående år. Prognosen för helåret är en nettokostnadsökning med 3,2 % jämfört med 2019. Det är låga nivåer jämfört med ökningarna 2017, 2018 och 2019 då ökningarna låg på 10, 7 och 10 %. En orsak till de låga ökningarna 2020 beror på låga ökning av personalkostnaderna men också mindre köpt verksamhet. I diagrammet nedan syns ökningen av nettokostnaderna samt skatteintäkterna (ihop med de generella statsbidragen). Det är viktigt att den undre kurvan, nettokostnaderna, inte långsiktigt ökar mer än skatteintäkterna. Så var fallet under alla år 2017-2019, och kurvorna närmade sig därför varandra. För 2020 däremot så prognosticeras med en skatteintäktsökning med 5,7 % medan nettokostnaderna bedöms öka med 3,2 %.

Personalkostnaderna

Personalkostnaderna har totalt sett ökat med 2,5 % jämfört med samma period föregående år, det är exklusive pensionskostnaderna. Löneökningar 2020 för de grupper som ännu inte har färdiga avtal har kostnadsförts utefter samma procentuella ökning som de grupper som är klara. I snitt fick varje anställd som ingick i löneöversynen en löneökning med 2,55 %.

Jämfört med de senaste åren så har personalkostnaderna ökat måttligt. Mellan 2017-2018 ökade de med 8,9 % och mellan 2018-2019 med 6,7 %, pensionskostnader ej inräknade. Orsak var givetvis fler personer anställda under dessa år. Med en kostnadsökning hittills på 2,5 % och en löneökning på samma nivå så indikerar det att personalvolymerna bör vara ganska oförändrade. Statistik över antal tillsvidareanställda visar dock på en ökning med 20 tillsvidareanställda mellan

31 augusti i år och 31 augusti föregående år. Den statistiken tar dock inte hänsyn till förändringar under månaderna, om förändringar sker i antal föräldralediga, sjukskrivna eller tjänstlediga, utan är bara ett nedslag för antal anställda ett visst datum.

Det har skett en uppstramning kring lönesättningen vid nyanställningar, vilket kan ha bromsat viss löneglidning, som annars kan ha förklarat en mindre del av personalkostnadsökningarna under åren.

Övrigt kring intäkter och kostnader

Jämförelser som görs nedan gäller alltid för perioden januari-augusti respektive år, om inget annat sägs.

Kommunens intäkter uppgick till 73,9 mnkr för perioden, det är 3,5 mnkr mindre än samma period föregående år. Största skillnaden handlar om lägre reavinster till följd av försäljningar som uppgick till 7,3 mnkr föregående års period och i år endast 0,7 mnkr. Exklusive den skillnaden så ökade intäkterna med 2,5 mnkr eller 3,5 %.

Bidragskostnaderna minskade med 1,0 mnkr till 13,0 mnkr och främsta orsaken är att bidrag för bostadsanpassning minskat från 1,8 till 1,0 mnkr. Försörjningsstöd ökade med 0,4 mnkr till 5,2 mnkr, det är en ökning med 8,2 %.

Köp av huvudverksamhet minskade med 2,7 mnkr till 85,3 mnkr. Inom IFO:s verksamhetsområde så minskade det med ca 2,2 mnkr eller 14 %. Inom utbildningsverksamheten ökade den köpta verksamheten med 1,7 mnkr eller 3,6 %.

Personalkostnaderna beskrevs separat ovan. Övriga kostnader ökade med 3 % till 52,5 mnkr. Det är inga större förändringar mellan åren. Men några intressanta delar är: Kostnaden för sjukvårdsmateriel, arbetskläder, skyddsmateriel har ökat från 0,7 mnkr till 1,2 mnkr mellan 2019 och 2020. Kostnaderna för konsulter och inhyrd personal ökade från 5,9 till 7,1 mnkr. Kostnader för resor och logi däremot minskade från 0,3 mnkr till endast 30 tkr. Kostnader för kompetensutveckling minskade från 1,7 mnkr till 0,8 mnkr, orsaken är så klart pandemin.

Pensionerna

Kommunens samlade pensionsförpliktelser uppgår till 180,4 mnkr. Av det så utgör 38,8 mnkr en avsättning i balansräkningen och resterande 141,6 mnkr en ansvarsförbindelse. Löneskatt ingår i beloppen. Förpliktelserna har ökat med 2,1 mnkr sedan årsskiftet varav avsättningen har ökat med 3,2 och ansvarsförbindelsen har minskat med 1,1 mnkr.

Avsättningen kommer att fortsätta öka och det är bl.a. den som ger upphov till högre pensionskostnader med i snitt 0,8 mnkr per år för kommunen under åren 2021-2024. Det bygger dock på ett oförändrat antal anställda.

Lånen

Kommunen har lån på 195,0 mnkr, det är samma nivå som föregående år. Den genomsnittliga bindningstiden var 1,1 år, dvs. ganska stor del är utan bindningstid eller med kort bindningstid. Pga. låga räntor har det varit fördelaktigt, men man ska beakta risken för stigande räntor också. Genomsnittlig ränta på kommunens lån är 0,67 %.

Kommunens användning av leasing

Kommunen leasar fordon, datautrustning och ett fåtal andra inventarier. Det finns 46 stycken fordon som leasas och som används inom främst hemtjänst, men även teknisk förvaltning, individ- och familjeomsorg, administration och övrig omsorgsverksamhet. Fyra avtal för fordon klassas som finansiell leasing då deras avtalslängd överstiger tre år. Kommunen hyr² paviljonger för att användas till förskoleverksamhet, vid Bollebygdskolan, dessa ingår numera som en operationell leasing, där 1 386 tkr förfaller inom 1 år och 3 119 tkr förfaller mellan 1 och 3 år. Dessa hyrdes även 2019 men saknades då i sammanställningen nedan. Under 2020 har en del IT-utrustning som tidigare leasades köpts loss, vilket förklarar en viss minskning i framtida leasingavgifter om paviljongerna exkluderas i jämförelsen. Normalt sett är det mer fördelaktigt att äga utrustning än att leasa den, men undantag finns.

Tabell 10.

Operationell leasing (tkr)	per 200831	per 190831
Framtida leasingavgifter förfaller:		
...inom 1 år	3 680	4 072
...senare än 1 år men inom 5 år	4 280	1 705
...senare än 5 år	0	0
Totalt	7 960	5 776
Finansiell leasing (tkr)	per 200831	per 190831
Framtida leasingavgifter förfaller:		
...inom 1 år	169	168
...senare än 1 år men inom 5 år	685	855
...senare än 5 år	0	0
Totalt	854	1 022

Balanskravsresultatet

Kommunens prognos om ett helårsresultat på 19,2 mnkr innebär att balanskravet uppnås. Inga negativa resultat finns från tidigare år att återställa.

Förväntad utveckling av kommunens ekonomi m.m.

Budget 2021-2023

Budgetarbetet för 2021-2023 pågår. Läget med coronapandemin har gjort det mer osäkert än på länge eftersom utvecklingen av skatteintäkterna och vilka åtgärder regeringen vidtar utvecklas kontinuerligt. Så sent som den 21 september i samband med regeringens budgetproposition så presenterades nya satsningar till kommunerna. I de utkast som presenterades i maj för politiken i Bollebygds kommun så var situationen dyster, där antogs skatteintäkterna ihop med statsbidragen öka med endast 1,6 %, samtidigt var kostnadsutvecklingen i särskilt socialnämnden oroande. I aprilrapporten var prognosen negativ totalt sett för kommunen.

Sedan dess har situationen ljusnat i och med att regeringens satsningar blivit kända, bl.a. med en satsning på generellt statsbidrag som innebär ökade intäkter på 6,4 mnkr 2021 och 3,2 mnkr

² Att hyra likställs med att leasa enligt normeringen.

2022, dessutom införs en permanent satsning på äldreomsorgen som innebär en ökning med 3,8 mnkr för Bollebygds del. Trots det är läget inför 2021 mycket ansträngt då Bollebygds kommun tillhör de stora förlorarna på det nya utjämningsystemet där kommunen förlorar ca 10 mnkr per år vilket är näst mest per invånare i landet. Inför 2022 och framåt är budgetläget ytterligare försämrat, totalt förväntas skatteintäkter och bidrag växa i lägre takt än de förväntade kostnadsökningarna till följd av fler invånare och löne-/prisuppräknningar.

Åtgärder individ- och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgens kostnadsökning 2019 var mycket stor. Avvikelsen mot budget var -17,2 mnkr och kostnadsökningen mellan 2018 och 2019 var nästan 19 %. Kostnaden 2019 för individ- och familjeomsorg var 53,2 mnkr eller med ett annat sätt att se på det: 5 607 kr/invånare. Det finns många kommuner i landet som har högre kostnader, men om man ser på kommunens befolkningssammansättning så är det en mycket hög nivå. Dvs. med tanke på invånarnas utbildningsnivåer, inkomster, arbetslöshet, åldrar m.m. så borde kostnaden istället ha legat kring 2 500 kr/invånare istället, enligt den modell som SCB använder. Kostnaden var 86 % högre och den skillnaden var 2019 näst högst i landet. Socialnämnden arbetar på flera sätt med att komma tillrätta med de höga kostnaderna. Delar av arbetet görs utifrån den genomlysning som Pwc gjorde under våren. Kommunstyrelsen vill peka på vikten av att lära av andra kommuner och att studiebesök, nätverkande etc. kan vara ett bra sätt för att kunna hitta lösningar för att både sänka kostnaderna och höja kvaliteten ytterligare. Det arbetssättet är ibland mer kostnadseffektivt än att använda sig av konsulter som ibland bara påvisar det som redan är känt.

Övrigt

Kommunstyrelsen vill peka på att ändringar i lagd budget under året endast bör ske undantagsvis. Ökning av budgetramar (minskning har aldrig skett) bör kopplas till något tydlig utökat uppdrag eller ambitionsökning av större format som av någon anledning inte var känd då ursprunglig budget gjordes. Att tillskjuta budgetmedel för att täcka diverse underskott skapar en minskad tydlighet i uppföljningen. Detta har kommunstyrelsen påpekat tidigare år också. Det är en fördel om mer tid läggs på att arbeta med vilka åtgärder som är möjliga att göra för att öka kvaliteten och minska kostnaderna i de olika verksamheterna än att arbeta med budgetändringar under löpande år.

Väsentliga personalförhållanden

Personalstatistik

Tabell 11.

	Jan – aug 2020			Jan - aug 2019		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	543	116	659	534	105	639
Andel kvinnor – män %, av ovan	82	18	100	84	16	100
Antal visstidsanställda	69	30	99	61	29	90
Andel kvinnor – män %, av ovan	70	30	100	68	32	100
Antal timavlönade (timmar)	42 368	21 414	63 783	42 627	23 238	65 864
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	2 484	1 010	3 493	2 455	772	3 227
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	88,4	94	89,4	89,1	96,2	90,3
Sjukfrånvaro (%)	9,7	5,6	8,8	8,7	3,9	7,7
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	35,6	20,5	33,6	41,7	17,1	39,1
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	6,1	8,4	6,7	7,3	4,6	6,4
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	9,6	4,9	8,7	8,5	3,8	7,6
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	11,1	4,6	10,0	9,4	3,5	8,4

Antalet tillsvidareanställda medarbetare har ökat med 20 personer jämfört med samma period 2019. Ökningen har framförallt skett inom socialförvaltningen. Visstidsanställda har ökat med 9 personer.

Andelen medarbetare som har en heltidsanställning har minskat marginellt från 90,3% till 89,4%. Minskningen kan härledas till socialförvaltningen som minskat andelen heltidsanställda med två procentenheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen har ökat andelen tillsvidareanställda med nästan tre procentenheter.

Antalet mer- och övertidstimmar har ökat med cirka 279 timmar 2020 jämfört med samma period 2019. Ökningen kan främst härledas till utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Antalet timmar utförda av timavlönade medarbetare har 2020 minskat med 2 100 timmar jämfört med samma period 2019. Minskningen härleds främst till utbildningsförvaltningen. Socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har ökat antalet timmar utförda av timavlönade medarbetare.

Sjukfrånvaron i kommunen har ökat med 1,12 %-enheter jämfört med föregående år. Männen sjukfrånvaro har ökat markant jämfört med tidigare år. Andelen långtidssjukskrivna har minskat något vilket innebär att andelen korttidssjukskrivna har ökat. Utbildningsförvaltningens sjukfrånvaro har ökat med cirka 2,5 procentenheter.

Kompetensförsörjning

Under 2020 skulle ett arbete med att ta fram en kommunövergripande strategisk kompetensförsörjningsplan fortsatt och startas att implementerats under året. Utifrån rådande pandemi fick arbetet pausas. Arbetet har istället har inriktats på att rekrytera och bemanna de vikariat som har uppstått då medarbetare varit frånvarande från arbetet på grund av Coronapandemin.

En viktig del av kompetensförsörjningen är att arbeta med att utveckla och behålla medarbetare genom tex kompetensutveckling som chef och medarbetare har kommit överens om i den individuella utvecklingsplanen. Dessa aktiviteter har fortsatt i den mån det har varit möjligt utifrån rådande pandemi. Vissa aktiviteter har skjutits fram för att genomföras vid ett senare tillfälle.

Mångfald och jämställdhet

I medarbetarenkäten 2019 framkom att medarbetarna i hela organisationen hade dålig kännedom om de rutiner och riktlinjer inom mångfald och jämställdhet som finns. Det finns också en osäkerhet i organisationen om hur till exempel kränkingsärenden i en personalgrupp ska handläggas om de uppstår. Under 2020 har HR avdelningen tagit fram stödmaterial för cheferna som de använt för att informera på APT inom området. Arbetet med att tydliggöra rutiner kommer att fortsätta så snart situationen medger detta.

Arbetet med att kontinuerligt genomföra arbetsvärdering och lönekartläggning ur ett jämställdhetsperspektiv har under 2020 fortsatt. Kartläggningen och analysen bildar underlag för att främja lika möjligheter till löneutveckling för kvinnor och män i arbeten som är lika eller likvärdiga. Analysen är också en viktig del i kommunens lönestrategi.

Arbetsmiljö och hälsa

Under året har rådande pandemi präglat hela arbetssättet och de utvecklingsområden som planerades i verksamhetsplanen inom området arbetsmiljö och hälsa har till största delen inte kunnat genomföras. Ur ett arbetsmiljöperspektiv har fokus varit att hantera situationen utifrån Folkhälsomyndigheten och andra myndigheters rekommendationer. Det har dels lett till att många rutiner i verksamheterna har setts över och dels till att arbetssätt har förändrats utifrån rekommendationerna. Kommunchef fattade tidigt beslut om att de medarbetare som har möjlighet ska arbeta hemifrån för att minska risken för smittspridning. Distansarbetet har bidragit till att den digitala mognaden har ökat snabbt och också medfört förändrade arbetssätt.

Driftredovisning

Budgetbeslut m.m. under året

Generella statsbidrag

På grund av coronapandemin så har regeringen föreslagit flera olika tillskott till kommunerna under året, besluten har fattats av riksdagen. Nedan tabell sammanfattar dessa.

Tabell 12.

Benämning	Aviserat eller beslutat	Totalt belopp till kommunerna	Belopp till Bollebygds kommun	Utbetalat?
Höjning generellt statsbidrag	Beslut februari	1,7 mdkr	1,6 mnkr	Mars
Välfärdsmiljarderna	Aviserat 20 jan Beslut juni	3,5 mdkr	3,2 mnkr	Juli
	Aviserat 2 april Beslut juni	10,5 mdkr	9,6 mnkr	Juli
	Aviserat 18 maj Beslut juni	3,0 mdkr	2,8 mnkr	Juli
Kompensation periodiseringsfond		640 mnkr	0,6 mnkr	Slutet 2020 Beloppet är prel.
Summa ovan		19,4 mdkr	17,8 mnkr	

Kommunen har alltså hittills fått utbetalat 17,2 mnkr. Kompensation periodiseringsfond innebär att kommunerna kompenseras då enskilda näringsidkare tillåts sätta av hela vinsten från 2019 i en periodiseringsfond.

Övriga statsbidrag

Regeringen har också kompenserat kommunen för sjuklönekostnaderna under april-augusti med 3,9 mnkr. Detta har täckt kommunens lönekostnader för de anställda som varit sjuka under den här perioden. Dessa summor har nämnderna fått utbetalat till sig.

Kommunen har sökt ersättning av socialstyrelsen för merkostnader till följd av coronapandemin. Det finns 1 mdkr att söka men ytterligare 4 mdkr har aviserats. Hur mycket Bollebygds kommun kan förvänta sig av dessa är omöjligt att veta, det finns inte medtaget i någon prognos eller är uppbokad som någon intäkt i delårsbokslutet. Inte heller äldreomsorgslyftet som regeringen aviserade i maj ingår i någon prognos.

Nämndernas budgetramar

Tabell 13.

Kommunens budget, nettokostnader (tkr)	KF beslut 14 nov 2019	Revisionen 100 tkr	Extra, 2,4 mnkr	löner	Aktuell ram
<i>Budget per nämnd:</i>					
Kommunfullmäktige	-1 417				-1 417
Kommunstyrelsen	-54 000			-400	-54 400
Utbildningsnämnden	-272 000		-2 400	-4 350	-278 750
Socialnämnden	-176 000		-2 400	-2 820	-181 220
Samhällsbyggnadsnämnden	-38 000			-681	-38 680*
Revisionen	-791	-100			-891
Valnämnden	-20				-20
Överförmyndare	-780				-780
Jävsnämnden	-50				-50
Summa nämnder	-543 058	-100	-4 800	-8 251	-556 208
<i>Budget övrigt:</i>					
Ofördelad budget	-4 000				-4 000
Lönerörelse	-8 600			8 251	349
Räntenetto, (inkl. pensioner)	-6 700				-6 700
Summa finansförvaltningen	-19 300			8 251	-11 049
Skatteintäkter och generella statsbidrag	571 000		4 800		575 800
Resultatet	8 642	-100	0	0	8 542

*avrundning har skett 1 tkr.

Ett antal budgetjusteringar har skett hittills under året. Bl.a. fick revisionen en högre budget med 100 tkr genom beslut av kommunfullmäktige i april, anledningen var att revisionen ville göra ytterligare granskning av hanteringen av socialnämndens underskott. Detta togs från det budgeterade resultatet. I april beslutade kommunfullmäktige också att tillföra 2,4 mnkr till vardera utbildnings- respektive socialnämnden. Det finansierades genom att budgeten för generella statsbidrag höjdes med motsvarande. Nämnderna har kompenserats för de löneökningar som har skett eller antas ske under 2020. De grupper som fått ny lön fick i snitt en höjning med 2,55 procent från april och de som ännu inte har fått någon ny lön antas få en lika hög ökning. Efter att ha fördelat ut lönebudgeten utefter de individlistor som finns över den personal som är aktuell för lönerevision så återstår det en budget på 349 tkr. Den ligger i nuläget kvar ofördelad tills vidare.

Nämndernas utfall och prognoser

Tabell 14.

Nämnd <i>Belopp är i tkr</i>	Januari-augusti 2020			Helår 2020			Bokslut 2019
	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Avvikelse utfall- budget	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse helår	
Kommunfullmäktige	-733	-945	211	-1 217	- 1 417	200	-1 466
Kommunstyrelsen	-34 521	-36 267	1 746	-53 700	-54 400	700	-51 152
Utbildningsnämnden	-168 658	-180 766	12 108	-272 350	-278 750	6 400	-266 690
Socialnämnden	-131 834	-120 813	-11 021	-192 220	-181 220	-11 000	-190 952
Samhällsbyggnads- nämnden	-20 961	-25 787	4 826	-39 680	-38 680	-1 000	-37 499
Revisionen	-385	-594	209	-891	-891	0	-925
Valnämnden	-31	-13	-18	-40	-20	-20	-193
Överförmyndare	-512	-520	8	-780	-780	0	-751
Jävsnämnden	-15	-33	18	-30	-50	20	-33
Summa nämnder	-357 650	-365 738	8 088	-560 908	-556 208	-4 700	-549 660
Finansförvaltningen	384 305	376 501	7 804	580 151	564 751	15 400	551 868
Summa	26 655	10 763	15 892	19 243	8 542	10 700	2 207

I slutet av delårsrapporten finns en bilaga där det framgår mer detaljerat kopplingen mellan nämndernas ramar och kommunens resultaträkning.

Kommunfullmäktige

	februari	april	augusti
Prognos, avvikelse, tkr	0	150	200

Prognosen för helåret är ett överskott med 200 tkr och en kostnad på 1 217 tkr. Föregående år var det något högre kostnader pga. att utbildningar för nya ledamöter efter valet 2018 genomfördes.

Under året har beslut tagits om att samtliga förtroendevalda ska få läsplattor för att kunna delta på distans vid politiska möten men också läsa handlingar elektroniskt. Inköp har gjorts och kapitalkostnader kommer att belasta kommunfullmäktige av praktiska skäl, oavsett i vilken/vilka nämnder ledamöten sitter i. Årets kostnad för avskrivningar och räntor uppgår till runt 60 tkr och ryms alltså i kommunfullmäktiges budget, trots att det inte har varit budgeterat. Inköpet kommer att skrivas av under tre års tid. Utöver det beloppet så finns det kostnader för andra åtgärder, t.ex. licenser och program mm. Det belastar preliminärt kommunstyrelsen. I årsrapporten kommer ytterligare beskrivning av hantering och kostnader ske.

Kommunstyrelsen

	februari	april	augusti
Prognos, avvikelse, tkr	0	-700	700

Från att ha lämnat en prognos på -700 tkr efter april så är nu prognosen ett överskott på 700 tkr. Det är flera delar som har förbättrats, dels prognoserna inom IT-verksamheten där det nu antas

bli ett överskott på 400 tkr. Orsaken är att en del inköp kommer att skjutas framåt. Det är även överskott inom digitalisering. Visst underskott väntas inom färdtjänst och kollektivtrafik, främst beroende på att en snäv budget lades för 2020. Personalkostnaderna går något back i år, men det beror delvis på att del av en tjänst inom HR-området säljs till annan kommun, underskottet vägs alltså upp av ett överskott för intäkterna. Utöver det så har det varit en vakant tjänst under hela året, men också bredvidgång av ny personal under ett antal månader.

Utbildningsnämnden

	februari	april	augusti
Prognos, avvikelse, tkr	0	300	6 400

Det största överskottet i prognosen står förskolan för med ett överskott på 4 500 tkr för helåret. Verksamheten har lägre barnantal än budgeterat och ska genom det också generera ett överskott. Coronapandemin har, liksom för flertalet av utbildningsnämndens verksamheter, ytterligare utökat det positiva resultatet. Verksamheterna har haft färre barn, många ordinarie medarbetare sjuka och full ersättning för dessa samt få timvikarier.

Grundskola och grundsärskolan visar en gemensam positiv prognos på 600 tkr, främst beroende på tillskott till grundsärskolan efter april på 2,4 mnkr avseende välfärdsmiljarderna.

Gymnasiets prognos har förbättrats kraftigt. Prognosen baseras för våren på sammanställda kostnader för köpt gymnasieverksamhet för vårterminen som då antagits för helåret. I prognosen för våren låg busskortskostnader medräknad som kostnad för köpt verksamhet vilket gjort att aprilprognosen var långt sämre än nu vid delåret.

Fritid och kultur prognostiserar ett resultat på 400 tkr för helåret. Förändringen och det positiva resultatet härrör från lägre personalkostnader än budget på grund av sjukfrånvaro och den fulla ersättningen för sjuklöner. Samtidigt är det arrangemang som inte kunnat genomföras såsom Schools out och barnteatrar vilket ytterligare bidrar till resultatet.

Övriga verksamheter ligger något över eller under sin budget i prognos men avviker inte så stort.

Nettokostnaderna har minskat med 1,8 % för perioden jämfört med samma period föregående år och prognostiseras för helåret öka med 2,1 %.

Socialnämnden

	februari	april	augusti
Prognos, avvikelse, tkr	-10 250	-15 200	-11 000

Prognosen för socialnämnden är ett underskott med 11 mnkr. I slutet av april beslutade fullmäktige att tilldela 2,4 mnkr i extra budget. I prognossiffrorna för februari och april ovan så ingår inte dessa, däremot i augustiprognosen. Om den extra tilldelningen exkluderas i augusti, dvs. man jämför med ursprunglig budgettilldelning, så är prognosen istället ett underskott med 13,4 mnkr. Det var äldreomsorgen som fick den extra tilldelningen.

Prognosen per augusti för äldreomsorgen är ett underskott med 1 100 tkr. Främsta orsak är underskott inom bemanningsenheten till följd av mer personal.

Då pandemin började utvecklas på allvar i mars-april började kostnader som kunde relateras till denna att bokföras på särskilt projekt. T.o.m. augusti är det inom äldreomsorgen 3,2 mnkr som kan härledas till detta, främst vikariekostnader och diverse förbrukningsmateriel. Bidrag har sökts hos Socialstyrelsen för detta, men är inte medtaget i några prognoser då stor osäkerhet råder kring vilka belopp som kan bli aktuella att få. Nettokostnaderna för äldreomsorgen väntas öka med 8 % jämfört med 2019.

Prognos för område funktionsnedsättning är ett överskott med 800 tkr. Prognos för helår visar en nettokostnadsminskning på 6% jämfört med 2019. Coronarelaterade kostnader fram till delår för funktionsnedsättning är 177 tkr.

Prognos för område individ- och familjeomsorg är ett underskott med 10 900 tkr. Jämfört med föregående år så väntas nettokostnaderna öka med 3 % för helåret. Budgetunderskott på myndighetsteam vuxna härleds till köpta platser institutionsvård vuxna, ekonomiskt bistånd och inhyrd personal. Kostnader för ekonomiskt bistånd har stabiliserat sig under de senaste månaderna 2020, arbetet med nya riktlinjer har påbörjats efter sommaren. Det arbetas med att uppnå ett tätt samarbete med kommunens resursenhet på komplexa ärende inom missbruk vuxna. Genomgång pågår av samtliga gynnande myndighetsbeslut för att säkra upp att insatser är relevanta. Budgetunderskott på myndighetsteam barn och unga härleds till köpta platser institutionsvård barn/unga och inhyrd personal. Under april månad genomfördes en extern genomlysning och olika åtgärder är vidtagna. Genomgång av samtliga gynnande myndighetsbeslut för att säkra upp att insatser är relevanta. Ökat användning av interna insatser. Tydlig och närvarande arbetsledning för att möjliggöra kvalité och ekonomisk analys inför myndighetsbeslut.

Nämnden, inkl. övriga centrala delar väntas visa överskott med 200 tkr.

Sjukfrånvaron inom nämnden, totalt sett, är marginellt lägre än föregående år. Från 10,4 till 10,2 %. Inom verksamhet äldreomsorg har den minskat från 11,5 till 10,1 %. Det har den även gjort inom funktionshinderverksamheten, från 9,4 till 7,5 % medan det har ökat inom IFO, från 9,8 till 12,2 %.

Samhällsbyggnadsnämnden

	februari	april	augusti
Prognos, avvikelse, tkr	0	-1 000	-1 000

Avseende fysisk, teknisk planering förväntas arbetet med översiktsplanen överstiga budget med ca 1,8 mnkr 2020 inklusive arbetet med miljökonsekvensbeskrivning, totalkostnaden för översiktsplanen förväntas bli ca 3,8 mnkr där 2,8 mnkr hamnar på 2020. Den förväntade avvikelserna för hela verksamheten fysisk, teknisk planering beräknas till -1,4 mnkr beroende på återhållsamhet i arbeten med övriga planer, vakanta tjänster samt något högre bygglovsavgifter än förväntat. Nämnden har sökt tilläggsanslag för arbetet med översiktsplanen 2020, denna ansökan har ännu inte behandlats.

Den milda vårvintern förväntas innebära ett överskott inom vinterväghållning, förutsatt en inte alltför snörik november och december.

Inom miljö- och hälsoskydd blir intäkterna avseende avgifter för enskilda avlopp betydligt större än budgeterat samtidigt som tjänster vakanthållits.

Bostadsanpassningsbidrag har under året legat på en betydligt lägre nivå än 2019, i nuläget förväntas ett överskott på 500 tkr jämfört med budgeten.

Även inom fastighet har tjänster vakanthållits. Gemensamma verksamheter förväntas generera underskott inom fordonsdelen, ett flertal fordon inom främst hemtjänstverksamheten har behövt både renoveras och skrotas. Fr o m 2021 kommer kostnaderna hanteras inom den nämnd som nyttjar fordonen.

Framförallt lokalvården har haft merkostnader med anledning av Corona, handsprit, extra städning mm. beräknas ge ett underskott på ca 300 tkr.

Övriga nämnder

	februari	april	augusti
Prognos, avvikelse, tkr för:			
Revisionen	0	0	0
Valnämnden	0	0	-20
Överförmyndare	0	0	0
Jävsnämnden	0	0	20
Summa	0	0	0

Valnämnden och jävsnämnden är små verksamheter med enstaka möten varje år, om det inte är valår då valnämnden naturligtvis har en högre aktivitet. Det är enbart mindre avvikelser det handlar om i år.

Övriga poster och summering

	februari	april	augusti
Från nämnderna ovan	-10 250	-14 050	-4 700
<i>Finansförvaltningen:</i>			
Skatteintäkter och statsbidr.	4 200	-1 600	10 000
Ofördelad budget	0	4 000	4 000
Lönerörelse	0	0	0
Pensioner	0	0	1 700
Räntenetto mm.	-1 600	0	-1 600
Reavinster	0	1 500	1 300
Delsumma finansförvaltningen	2 600	3 900	15 400
Budgeterat resultat	8 642	8 642	8 542
Totalt prognosticerat resultat, avrundat	1 000	-1 500	19 200

Utfallet för skatteintäkterna ihop med generella statsbidrag och utjämning har förbättrats starkt under året, till följd av de extra satsningar som regeringen gjort pga. coronapandemin. Den ofördelade budgeten antas här inte förbrukas utan ger ett överskott med 4 000 tkr. Kommunstyrelsen beslutade den 1 september att flytta 3 000 tkr från den ofördelade budgeten till utbildningsnämnden, men detta ger effekt först fr.o.m. september och ingen hänsyn tas till det här. Det antas bli ett nollsummespel där utbildningsnämnden kommer att förbättra sin prognos och den ofördelade budgeten kommer att försämrats sin med lika mycket. Kostnaden för pensioner har förbättrats något till följd av ändrade generella antaganden av Skandia.

Som beskrivits tidigare så flyttades 100 tkr från det budgeterade resultatet till revisionen, vilket förklarar varför det ändrats från 8 642 till 8 542 tkr.

Investeringsredovisning

Tabell 15.

Verksamhet	Budget	Utfall t o m augusti	årsprognos
Fastighet			
Hembygdsvägen	8 000	3 583	5 500
Råssa	3 000	196	300
Förskola Olsfors	*		
Hemkunskaþssal, Bollebygdskolan	720		800
Solskydd förskolor	160	200	200
Ej specificerat fastighet	28 120	69	75
Gata			
Asfaltering	*		
Ekedalsvägen GC	500	493	500
Olsfors ÅVS	200		200
Tyftet Olofs väg	*		
Ej specificerat Gata	800	9	500
Övrigt, årligt anslag reinvesteringar SBN	2 000	232	500
Utbildningsnämnden	1 500	1 164	1 500
Socialnämnden	1 000	935	1 000
KS, strategiska markinköp	25 000		
KS, övrigt	3 500	2 125	3 500
Delsumma skattefinansierad verksamhet	74 500	9 006	14 575
Renhållning			
Rollpacks ÅVC	300		300
Garage hjullastare ÅVC	*		
Ej specificerat renhållning	200		200
VA			
Tyftet, (dagvatten, dränering)	500		500
VA Töllsjö 1:65	2 500		1 000
Ny vattentäkt och verk Töllsjö	1 000	244	500
VA omläggning Olsfors	500		500
Reling spillvatten Olsfors/Hultafors	250		
Tyftet Olofs väg	1 000		700
Anläggningsinvesteringar	4 000	721	2 000
Överföringsledningar (utredningar)	*	75	300
Dagvattenåtgärder	*		
Ej specificerat VA	4 250		
Delsumma intäktfinansierad verksamhet	14 500	1 040	6 000
Exploateringar			
Tyfter (Olofsväg)	3 000	2 269	3 000
Övriga exploateringar			
Ej specificerat exploateringar	22 000	1 318	2 000

Delsumma exploateringar	25 000	3 587	5 000
Totalsumma	114 000	13 633	25 575

Fastigheter

Ombyggnad av delar av Hembygdsvägen till lokaler för daglig verksamhet pågår och beräknas kosta ca 5,5 mnkr.

Det är ännu oklart när ombyggnation av personalutrymmen på Råssa kommer att påbörjas. Den bokförda kostnaden på Råssa avser renovering pumpgrop.

Gång- och cykelvägar

Ekedalsvägen beräknas färdigställas 2021.

KS-IT

IT-verksamheten har hittills investerat för 2,1 mnkr. Det är en något högre takt i år jämfört med föregående år. I denna ingår inköpet av läsplattor för förtroendevalda. Hela KS ram exklusive markinköp är 3,5 mnkr och den bedöms hållas, även om läsplattorna räknas in i detta. Samtidigt finns en osäkerhet exakt när vissa investeringar görs, på vilken sida av årsskiftet som det hamnar.

Renhållning

Rollpacks planeras kommer köpas in under året.

VA

Nya vattentäkten i Töllsjö kommer i stort färdigställas under året. I övrigt kommer arbeten utföras vid Tyftet, bl a dagvatten och dränering.

Exploatering

Avser främst Tyftet 3, Olofs väg. Ej specificerade avser hittills kvarstående arbeten på Töllsjö 1:65, Prästgårdsgärdet samt en del kvarvarande arbeten på Bergadalen 2.

I nuläget beräknas drygt 25 mnkr ianspråkta för investeringar under året, varav 6,0 mnkr avser avgiftsfinansierad verksamhet och ca 5 mnkr exploateringar.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Belopp i miljoner kr (mnkr)	Not	Delårsutfall		Budget helår 2020	Prognos		Utfall helår 2019
		2020-08	2019-08		Utfall helår 2020	Avvikelse helår 2020	
Verksamhetens intäkter	1	73,9	77,4	123,0	116,0	-7,0	117,3
Verksamhetens kostnader	2	-416,9	-414,0	-663,7	-654,9	8,9	-640,7
Avskrivningar		-18,0	-16,5	-25,0	-27,0	-2,0	-25,1
Verksamhetens nettokostnader		-361,0	-353,1	-565,7	-565,9	-0,2	-548,4
Skatteintäkter	3	312,6	304,1	475,6	471,6	-4,0	458,8
Generella statsbidrag och utjämning	4	75,6	63,9	100,2	114,1	13,9	95,5
Verksamhetens resultat		27,1	14,9	10,1	19,9	9,8	5,8
Finansiella intäkter	5	0,5	2,1	0,0	0,8	0,8	2,3
Finansiella kostnader	6	-1,0	-2,4	-1,6	-1,5	0,1	-5,9
Resultat efter finansiella poster		26,7	14,6	8,5	19,2	10,7	2,2
Årets resultat		26,7	14,6	8,5	19,2	10,7	2,2

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	2020-aug	2019
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	7	0,2	0,4
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	439,5	452,7
Maskiner och inventarier	9,10	28,7	23,1
Övriga materiella anläggningstillgångar			-
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier, andelar och grundfondskapital	11	13,7	13,6
Summa anläggningstillgångar		482,0	489,8
Bidrag till infrastruktur			-
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager o exploateringsfastigheter		36,6	33,3
Fordringar	12	38,0	31,5
Kortfristiga placeringar		-	-
Kassa och bank	13	115,2	83,8
Summa omsättningstillgångar		189,8	148,6
SUMMA TILLGÅNGAR		671,8	638,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		26,7	2,2
Övrigt eget kapital	14	299,5	297,3
Summa eget kapital		326,1	299,5
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	38,8	35,6
Andra avsättningar		-	-
Skulder			
Långfristiga skulder	16	195,7	195,8
Kortfristiga skulder	17	111,1	107,5
Summa skulder		306,8	303,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		671,8	638,4

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	Not	2020-aug	2019
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Ställda panter	18	0,3	0,3
Borgensförbindelser	19	265,5	265,5
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna		141,6	142,7
varav Borås stad		2,8	2,9
varav löneskatt		27,6	27,9
Övriga ansvarsförbindelser		-	-

Noter

Belopp i mnkr	2020-aug	2019
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsmedel	4,2	7,4
Taxor och avgifter	27,6	35,4
Hysesintäkter	3,0	3,9
Bidrag	32,2	49,2
<i>Varav från staten</i>	28,0	40,1
Försäljning av tjänster och verksamheter	5,6	8,2
Försäljning av exploateringsfastigheter (jämförelsestörande post)	0,7	13,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,7	
Summa verksamhetens intäkter	73,9	117,3
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag	-13,0	-22,7
Entreprenad och köp av verksamhet	-85,3	-134,7
Konsulttjänster och tillfälligt inhyrd personal	-7,1	-9,9
Personalkostnader	-257,5	-387,0
Lokalkostnader	-8,7	-10,8
Övriga kostnader	-45,3	-70,9
Sålda tomträtter (jämförelsestörande post)	-0,1	-4,8
Summa verksamhetens kostnader	-416,9	-640,7
Not 3 Skatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter	318,1	462,6
Slutavräkning	-5,5	-3,8
Summa skatteintäkter	312,6	458,8
Avräkningsbelopp per invånare (kr)		
Slutavräkning 2019/2018	-215	24
Preliminär slutavräkning 2020/2019	-368	-430
Not 4 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	47,0	68,3
Regleringsbidrag	6,5	6,6
Regleringsavgift	-	-
Generella bidrag från staten	13,0	2,0
Kostnadsutjämningsbidrag	-	3,9
Kostnadsutjämningsavgift	-2,3	-
Kommunal fastighetsavgift	13,0	18,4
Utjämning LSS	-1,6	-3,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	75,6	95,5
Not 5 Finansiella intäkter		
Försäljningspris finansiella anl.tillgångar	-	0,3
Ränteintäkter	0,0	0,0
Försäljning och värdering finansiella oms.tillg.	0,1	0,7
Övriga finansiella intäkter	0,4	1,3
Summa finansiella intäkter	0,5	2,3
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader på långfristiga lån	-0,9	-1,4
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-4,5
<i>varav borgen Hulta golfklubb</i>	-	-3,0
Summa finansiella kostnader	-1,0	-5,9

Noter, forts.

Belopp i mnkr	2020-aug	2019
Not 7 Immateriella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde	3,8	3,8
Ackumulerade avskrivningar	-3,5	-3,4
Bokfört värde	0,2	0,4
Redovisat värde årets början	0,4	1,0
Investeringar	-	-
Flyttningar/omklassificeringar	-	-
Avskrivningar	-0,2	-0,5
Redovisat värde periodens slut	0,2	0,4
Samtliga tillgångar är förvärvade. Avskrivningsperiod är 3-5 år.		
Not 8 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	678,5	677,8
Ackumulerade avskrivningar	-239,1	-225,1
Bokfört värde	440,3	452,7
Redovisat värde årets början	452,7	415,2
Investeringar	0,7	53,6
Flyttningar/omklassificeringar		3,3
Utrangeringar		-
Avskrivningar	-14,0	-19,3
Redovisat värde periodens slut	439,5	452,7
Genomsnittlig nyttjandeperiod för fastigheterna: 28,7 år (mark skrivs inte av)		
Not 9 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	123,0	118,5
Ackumulerade avskrivningar	-105,2	-101,5
Bokfört värde	17,7	17,0
Redovisat värde årets början	16,9	18,4
Investeringar	4,5	7,4
Flyttningar/omklassificeringar	-	-3,6
Utrangeringar	-0,0	-
Avskrivningar	-3,8	-5,2
Redovisat värde periodens slut	17,7	16,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod: 7,2 år		
Not 10 Pågående investeringsprojekt		
Pågående investeringsprojekt	11,0	6,2
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar		
Kommuninvest	4,5	4,5
Sjuhärads kommunalförbund	0,3	0,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0
Gryaab	1,0	1,0
Summa aktier och andelar	5,8	5,8
Grundfondskapital		
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0

Långfristiga placeringar		
Aktieindexobligationer mm	5,2	5,1
Långfristiga fordringar		
Kommuninvest Förlagslån	1,6	1,6
Summa finansiella anläggningstillgångar	13,7	13,6
Not 12 Fordringar		
Kundfordringar	1,8	3,7
Diverse kortfristiga fordringar	25,4	20,4
- varav fordran mervärdesskatt	2,3	2,0
Förutbetalda kostnader	5,7	6,5
Upplupna intäkter	5,1	0,9
Kortfristiga placeringar	-	-
Summa kortfristiga fordringar	38,0	31,5
Not 13 Kassa och bank		
Bank	115,2	83,8
Summa Kassa och bank	115,2	83,8
Not 14 Övrigt eget kapital		
Ingående balans	299,5	297,3
Årets resultat	26,7	2,2
Utgående balans	326,1	299,5
<i>(Resultatutjämningsreserv saknas.)</i>		
Not 15 Avsättningar pensioner		
Särskild avtalspension	0,9	0,7
Förmånsbestämd ålderspension, m.m.	29,3	26,8
Pension till efterlevande	1,1	1,1
Summa pensioner	31,3	28,7
Löneskatt	7,6	7,0
Summa pensioner och löneskatt	38,8	35,6
Specifikation:		
Ingående avsättning	35,6	32,3
Nya förpliktelser under året	3,6	<i>Ej möjligt</i>
varav nyintjänad pension	2,3	<i>specificera pga.</i>
varav ränte- och basbeloppsuppräkringar	0,7	<i>byte till ny</i>
varav ändring av försäkr.tekn. grunder	-	<i>pensionsadm.</i>
varav pension till efterlevande	-	
varav övrigt	0,6	1,6
Årets utbetalningar	-0,8	
Borås stad	-0,1	
Förändring av löneskatt	0,6	1,7
Summa avsatt till pensioner	38,8	35,6
<i>Utredningsgrad:</i>		97 %
Not 16 Långfristiga skulder		
Kommuninvest	195,0	195,0
Långfristig leasingsskuld	0,7	0,8
Summa långfristiga skulder	195,7	195,8
Not 17 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	15,2	20,5
Personalens skatter och avgifter	10,1	10,6
Övriga kortfristiga skulder	11,5	4,0
Förutbetalda intäkter	29,6	24,0

Upplupna kostnader	44,7	48,5
- varav löner	1,3	1,2
- varav semesterlöneskuld	13,9	13,9
Summa kortfristiga skulder	111,1	107,5
Not 18 Ställda panter		
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3
Not 19 Borgensförbindelser		
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Enligt beslut i KF, utnyttjad borgen år 217 mnkr)	262,0	262,0
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,0
Gadden, fristående skola	3,5	3,5
Summa borgensförbindelser	265,5	265,5

Se nästa sida för uppgifter om redovisningsprinciper, cykliska effekter, jämförelsestörande poster mm.

Solidarisk borgen - Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 291 kommuner och regioner som per 2020-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 525 299 975 763 kronor och totala tillgångar till 528 168 526 379 kronor. Bollebygds kommuns del av de totala förpliktelserna uppgick till 529 113 474 kronor och av de totala tillgångarna till 531 758 774 kronor.

Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats utifrån lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen, samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Om avsteg från detta är gjorda så anges det specifikt nedan. Det är samma redovisningsprinciper som gäller i delårsbokslutet som i årsbokslutet 2019.

Intäkter och kostnader - Inkomster och utgifter är i allt väsentligt periodiserade till rätt period. En gräns på ett basbelopp gäller, inkomster eller utgifter över detta ska alltid periodiseras. Det förekommer att lägre belopp också periodiseras, i synnerhet hyror. Statsbidrag som inte är generella utan avser något visst projekt eller liknande, periodiseras alltid. Anslutningsavgifter avseende VA-verksamheten redovisas som verksamhetens intäkter och periodiseras på 50 år. Årets förändring av semesterlöneskuld, intjänad ferielön och övertid kostnadsbokförs över resultaträkningen. Den totala skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen. Timlöner som intjänats i augusti men utbetalas i september är periodiserade och belastar resultatet för augusti. Internräntan sattes till 1,5 procent 2020 och är samma som den som SKR tagit fram som exempel. Kommunen har inte gjort någon egen beräkning kring om någon annan internränta hade varit mer lämplig.

Statsbidrag – Statsbidrag som erhålls under året periodiseras i 12:e-delar. I juli erhöll kommunen 15,6 mnkr för välfärdssatsningar. Detta finns i delårsbokslutet som en intäkt per augusti på 8/12-delar och därefter med 1/12-del per månad september-december.

Cykliska effekter – Personalen tjänar löpande in till sin semester. Det innebär att en extra kostnad läggs på månadslönen, den varierar beroende på antal semesterdagar, 10,85 % om man har 25 semesterdagar. När man tar ut semester så är kostnaden noll. Det innebär att verksamheter som inte tar in vikarier har lägre personalkostnader under sommarmånaderna. Normalt sett så periodiseras inte budgeten, däremot tas givetvis hänsyn i prognosarbetet. Det innebär att budgetavvikelsen per augusti inte är representativ för utfallet per december.

Jämförelsestörande poster – I delåret finns intäkter på 1,4 mnkr till följd av försäljningar av två tomter, varav en tillhör exploateringsverksamheten. På motsvarande sätt finns en kostnad på 60 tkr. Netto 1,3 mnkr. Detta kan betraktas som jämförelsestörande poster.

Aktivering - Investeringar som aktiveras har som princip haft ett anskaffningsvärde på över ett basbelopp (exkl. mervärdesskatt) och en livslängd på minst tre år.

Immateriella tillgångar - Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.

Komponentredovisning - Kommunen tillämpar komponentredovisning fr.o.m. 2015. Avskrivningstider är framtagna utifrån rekommendationer från RKR och branschen, dessutom har diskussioner förts med andra kommuner för att skapa likvärdighet. Byggnader har delats in i fem komponenter med avskrivningstider på mellan 15-80 år. Gator har mellan 2-5 komponenter beroende på typ. Investeringar inom VA har redan haft karaktären av komponentredovisning eftersom de ingående delarna ofta är lätt identifierbara, men fem komponenter finns inom detta område. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. Flera av de gamla investeringarna i fastigheter har en avskrivningstid på 33 år. Bedömningen är att en genomgång och uppdelning i komponenter skulle hamna i genomsnitt på ungefär samma avskrivningstid varför nyttan av att göra detta arbete inte överväger nedlagd arbetstid. Om någon befintlig fastighet genomgår större renovering så ska dock ny bedömning göras av berörda komponenter.

Särredovisningar – Den särredovisning som upprättats är VA-redovisning.

Sammanställd redovisning - Kommunkoncernen består av kommunen och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder, den senare upprättar inget delårsbokslut och delårsrapporten saknar därmed en sammanställd redovisning. Det finns ett kort avsnitt om stiftelsen inklusive ekonomisk prognos.

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nr	Mål	Prognosen är att målet kommer att...		
		uppnås	delvis uppnås	ej uppnås
Arbete och företagande:				
1	Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd. - Kommunen ska verka för att näringsidkare som bedriver eller vill starta verksamhet i Bollebygds kommun ges de skäligen förutsättningar, råd och anvisningar som fordras för verksamhetens bedrivande.	Ingen prognos lämnas, se texten.		
<p>En viktig del i kommunens möjligheter att utvärdera det här målet är deltagandet i SKR:s undersökning <i>Insikt</i>. Undersökningen har inte presenterat något resultat ännu utan väntas göra det i början av 2021. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar också med målet och har fyra delmål: bredband; riktlinjer markanvisning mm; ökad tillgänglighet återvinningscentralen samt digitalisering av detaljplaner. Av dessa fyra bedömer man att två uppnås och två uppnås inte.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att det är svårt att sätta någon prognos, deltagandet i <i>insikt</i> väger tyngre än vissa av de andra delmålen. I årsbokslutet är förhoppningen att målet ska kunna utvärderas bättre.</p>				
2	Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.			
<p>Kommunen har goda resultat på HME vilket mäter hållbart medarbetarengagemang. HME mäts i alla kommuner och Bollebygds resultat är jämförbart med de flesta kommunerna i vår närhet. Trots att de flesta yrkesgrupperna i kommunen är bristyrken har kommunen ett gott rykte och attraherar medarbetare med rätt kompetens. För att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare arbetar kommunen kontinuerligt med insatser inom området. Förvaltningarna behöver arbeta med olika delar för att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare och i de olika verksamhetsplanerna för året framgår vilka delar som var planerade under året. Rådande pandemi har dock medfört att det planerade arbetet inom målet för en attraktiv och bra arbetsgivare till största delen har fått senareläggas. Fokus har under rådande pandemi varit att arbeta med en så hållbar organisation som möjligt och lösa det dagliga arbetet så bra som möjligt. Det har lett till att det strategiska arbetet i målet har nedprioriterats och utifrån det kommer målet inte att uppnås.</p> <p>Arbetet med aktiviteterna inom målet kommer att återupptas så snart verksamheten kan bedrivas normalt och hanterbart utifrån rådande pandemi.</p>				
3	Delaktighet - Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.			
<p>Det är endast socialnämnden som följer upp detta mål. Deras mål handlar om hur stor andel av de inskrivna på arbetsmarknadsenheten som har haft praktikplats. I juni var det 19 % vilket är en viss minskning jämfört med 2018 och 2019. Målet är 30 %. Året är inte slut ännu och det är möjligt att andelen ökar, i nuläget kan man inte se målet som uppnått.</p>				
4	Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen. - Invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.			
<p>Tre av nämnderna har delmål, totalt finns 9 delmål, bedömningarna om måluppfyllelse varierar. Kommunens placering i öppna jämförelser om trygghet måste sägas väga ganska tungt, då den undersökningen väger samman flera indikatorer. Resultaten i den är dock inte kända förrän början av 2021. Tidigare års resultat har</p>				

<p>varit mycket goda, plats 9 av 290 kommuner. Inom socialnämnden så väljer man att mäta antal ej verkställda beslut, som ökat jämfört med 2019. Samhällsbyggnadsnämnden väljer att se revideringen av bostadsförsörjningsprogrammet som ett av deras mål, det kommer inte att nås. Kommunstyrelsen bedömer att målet får anses vara delvis uppfyllt, med tanke på de tidigare goda placeringarna i öppna jämförelser.</p>				
5	Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.			
<p>Det är nu känt att kommunen kommer att delta i SCB:S medborgarundersökning, resultatet från den presenteras preliminärt i december. Någon prognos är inte möjlig att sätta.</p> <p>Socialnämnden har fem delmål. Två av dessa är försenade, dessa handlar om att ta fram ett nuläge kring professionellt bemötande samt antal medarbetare som genomgått utbildning i professionellt bemötande. Ett delmål handlar om att skapa servicedeklarationer inom IFO och funktionsnedsättning, det kommer inte bli klart förrän 2021-2022. Det fjärde delmålet handlar om svarstid för klagomål, där målet var att ta fram utgångsläget, det har man gjort. Sista målet handlade om ta fram utgångsläget kring kostnader för skyddat boende, det är gjort.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden har som mål att utarbeta former för uppföljning av verksamheten. Det handlar t.ex. om ett projekt i Sjuhärad om hur företagsklimat kan mätas och arbetet med undersökningen Insikt, det är dock framflyttat. En annan aktivitet man nämner är en genomlysning av exploateringsverksamheten som kommer ske under hösten.</p> <p>Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att målet inte är uppfyllt. Det finns dock goda förutsättningar att förbättra måluppfyllelsen genom att helt enkelt genomföra flera av de aktiviteter som ännu inte kunnat göras. Utfallet på SCB:s undersökning som bör vara klar vid årsslutet kommer också väga tungt i bedömningen.</p>				
6	Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier)			
<p>Utbildningsnämnden bedömer att målet inte uppnås.</p> <p>Kommunen bedriver bara gymnasieutbildning för elever som går på introduktionsprogrammet, övriga platser köps av andra kommuner eller av fristående skolor. Inför hösten 2020 så har alla elever en gymnasieplats eller en plats på introduktionsprogrammet.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden redovisar två delmål som handlar om dels skolmatens kvalitet och dels arbetet med att skapa nya lokaler för skola och förskola. Man ser att båda målen kommer att uppnås i år. I årsrapporten ska en fördjupning ske.</p>				
7	Kommunen ska efterleva av kommunen uppsatta miljö- och hållbarhetsmål.			
<p>Miljöpolicy och hållbarhetspolicy beslutades på kommunfullmäktige den 17 september i år. Inga mål är ännu satta. Effekten på 2020 blir troligen begränsad utan det är under 2021 som arbetet kan starta på allvar. I år så har dock samhällsbyggnadsnämnden ett mål om att öka andelen svenskproducerade livsmedel och ett mål om att minska mängden kemikalier. Båda dessa mål bedöms uppfyllas, därför får målet totalt sett ändå ses som att det är delvis uppnått.</p>				
8	Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.			
<p>Målet beräknas inte att nås under mandatperioden. Utfallet för 2019 var -1,1 % då reavinster exkluderades, prognosen för 2020 är 3,1 % och det budgeterade resultatet för 2021 och 2022 är 1,0 %. Tillsammans ger det ett snitt på 1,0 %. Om reavinsterna räknas in så ökar det till 1,4 %. Mer detaljer kring målet finns i förvaltningsberättelsen.</p>				

9	Minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.			
Målet bedöms att nås under mandatperioden. Slår man samman gjorda investeringar för 2019, med prognosen för 2020 och de nivåer som angavs i mål och budget 2020 så hamnar man på 37 %, dvs. under målet. Det är dock inte realistiskt att tro att investeringarna under speciellt 2021 hamnar på den budgeterade nivån 118 mnkr utan bör bli klart lägre, till följd av uppskjuten byggstart av ny skola. Målet bedöms därmed nås.				

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av nio mål så är prognosen i nuläget att ett mål kommer att uppnås under året, två uppnås delvis och fem bedöms inte kunna nås. Ett mål saknas prognos då underlaget för att bedöma det är för litet i nuläget, vid årsskiftet kan det finnas ett underlag att bedöma.

Observera att detta är en prognos och slutligt måluppfyllelse kan bli en annan.

Nämnderna har i många fall gjort ett ambitiöst arbete med att bryta ner målen i delmål och olika aktiviteter och de har också kommenterat arbetet utförligt i deras delårsrapporter. Måluppfyllelsen måste dock ses som svag. Naturligtvis bidrar coronapandemin och gör att arbetet med flera av målen har fått prioriteras ner eller inte praktiskt har kunnat, eller tillåtits, genomföras.

Revisionsberättelse

Bollebygds kommun
Revisorerna

DATUM
2020-10-07

1

Kommunfullmäktige

Utlåtande avseende delårsrapport 2020-08-31

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2020-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma. Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningsresultatet framgår av bifogat PM som utarbetats av PwC.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.
- Ett av de två finansiella målen bedöms uppnås. Målet om att resultatet ska motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag uppfylls om man ser till årets prognostiserade resultat. Ser man över mandatperioden, såsom målet är formulerat, är prognosen ett genomsnitt på 1 procent.

Målet om att minst 40 procent av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden bedöms uppfyllas.

Bollebygds kommun
Revisorerna

DATUM
2020-10-07

2

Kommunfullmäktige har 2020-09-01 (§ 111) beslutat att bifalla Socialnämndens förslag att frångå kommunens ekonomiska styrprinciper för att nämnden skall få tid att vidta åtgärder för en budget i balans vid ingången av år 2022. Revisorerna kommer aktivt att följa nämndens arbete med handlingsplan och åtgärder framöver.

- Av redovisningen framgår att inget av verksamhetsmålen prognostiseras att uppfyllas helt. Två av målen prognostiseras att delvis uppfyllas och fyra av målen prognostiseras att inte uppfyllas. För ett av målen lämnas ingen prognos.

Bollebygd den 7 oktober 2020

Valda revisorer

Jan-Åke Andersson
Ordförande

Margaretha Almqvist-Malmsjö

Göran Nordh

Elin Axelsson

Leif Arvidsson